

Завршни нацрт Предлога Европске комисије за визну либерализацију са Србијом, у који је ексклузиван увид имао „Дневник“, у свом меморандумском делу образлаже да ће, пре него што га коначно усвоји Савет министара ЕУ, Београд морати да задовољи још четири мерила из мапе пута за визну либерализацију:

- побољшање контроле границе са Косовом и сарадње са Еулексом и косовском полицијом;

- ефикасна примена Закона о странцима и усвајање Стратегије о миграционој политици;

- ефикасна примена законских решења за борбу против организованог криминала и корупције, укључујући и обезбеђивање адекватних финансијских и људских ресурса;

- свеобухватност и сигурност процедура за издавање нових биометријских пасоша особа са пребивалиштем на Косову.

Европска комисија је преузела на себе обавезу да прати испуњавања наведених мерила за визну либерализацију и она ће своје процене правовремено, током процедуре усвајања предлога у Савету и Европском парламенту (ЕП), представљати поменути институцијама ЕУ.

Подсетимо, од момента када ЕК упути предлог ЕП, европарламентарци имају три месеца рок да се изјасне, што значи да, ако Комисија буде експедитивна и упути предлог у парламент током јула, како су то најавили европски комесари Жак Баро и Оли Рен, онда ће ЕП морати да се изјасни до краја октобра. С друге стране, намера ЕК, али и шведског председништва ЕУ, јесте да процедура у Савету буде завршена до краја новембра, како би министри унутрашњих послова и правосуђа на Савету 30. новембра у Бриселу могли да усвоје предлог Комисије о визној либерализацији за Србију, Црну Гору и Македонију, што би отворило врата да визна либерализација ступи на снагу 1. јануара 2010. године.

У даљем тексту Меморандума, који претходи као образложење Предлогу Комисије за укидање виза, каже се да Србија још од 1999. није у могућности да на лицу места обаваља послове провере података који се односе на особе с пребивалиштем на Косову. Због тога је, како се даље наводи, српска влада одлучила да успостави Координациони центар, који је једини надлежан за издавање пасоша лицима са пребивалиштем на територији Косова и чије је уверење о држављанству тамо извађено.

„Имајући у виду безбедносне разлоге, који се посебно односе на потенцијалну илегалну емиграцију особа с пребивалиштем на Косову и особа чије је уверење о држављанству издато на територији Косова под Резолуцијом 1244, и немогућност српских власти да верификују веродостојност поднетих докумената, Комисија сматра да носиоци српских пасоша издатих у Координационом центру треба да буду искључени из визне либерализације која важи за Србију”, пише у Меморандуму.

Објашњавајући позицију Косова под Резолуцијом 1244, Комисија подсећа на закључак Европског савета из јуна 2008. године у којем се изражава спремност ЕУ да помогне економски и политички развој Косова дајући му јасну европску перспективу.

„До данас су 22 земље чланице ЕУ признале Косово као независну државу. Правилник 539/2001 до сада није помињао Косово. Комисија до данас није отворила дијалог о визној либерализацији са Косовом. Зато, Косово под Резолуцијом 1244 треба да буде стављено на листу Анекса 1, што значи да ће за особе са пребивалиштем на Косову важити визни режим. Овај предлог је мотивисан искључиво због безбедносних разлога који се односе на потенцијалну илегалну емиграцију која полази с Косова, или у којој је Косово под Резолуцијом 1244 транзитни правац. Ова одлука не прејудуцира тренутни статус Косова под Резолуцијом 1244”, прецизира се у предлогу ЕК.

Сумирајући све претходно наведено, Комисија у Меморандуму образлаже предложене акције:

– предлог има за циљ да пребаци БЈР Македонију, Црну Гору и Србију са негативне на позитивну листу, што подразумева и да Црна Гора и Србија достигну тражена мерила пре него што Савет усвоји предлог;

– носиоци пасоша издатих од Координационог центра у Београду треба да буду искључени из визне либерализације са Србијом;

– визна либерализација се односи само на носиоце биометријских пасоша;

– имајући у виду тренутну ситуацију, предлаже се и да Косово под Резолуцијом 1244 буде стављено на негативну листу, будући да са Косовом није вођен дијалог о визној либерализацији.

Колегијум Европске комисије ће сутра, на седници у Стазбуру, усвојити предлог амандмана, којим ће означити почетак процедуре за укидање краткорочних виза за грађане Србије. А то да ли ће српски грађани почети да путују од следеће године без виза у ЕУ или касније, зависиће искључиво од способности српских власти да испуне постављена мерила.

(Дневник)